

2018. – 2019. gada kampaņa «Turi grožos bīstamās vielas»

Renārs Lūsis

Valsts darba inspekcijas direktors

Kas ir bīstamas vielas?

- **Jebkura viela (gāze, šķidrums vai cieta viela), kas apdraud darbinieku drošību un veselību:**
 - ķīmiskās vielas, ko satur, piemēram, krāsas, līmes, dezinfekcijas un tīrīšanas līdzekļi vai pesticīdi u.c.;
 - procesa laikā radušies piesārņotāji, piemēram, metināšanas aerosols, sadegšanas produkti, piemēram, izplūdes gāzes, kas rodas dīzeļdegvielas sadegšanas rezultātā u.c.;
 - dabīgas izcelsmes materiāli, piemēram, graudu un miltu putekļi, azbests, koka putekļi u.c.
- **Bīstamas vielas ir sastopamas gandrīz visās darbavietās**

Fakti un skaitļi

- Saskaņā ar **EU-OSHA** uzņēmumu apsekojuma datiem ķīmiskas vai bioloģiskas vielas ir sastopamas **38 %** uzņēmumu¹
- Lieli uzņēmumi bieži izmanto vairāk nekā **1000** dažādu ķīmisku vielu maisījumu
- Viens darbinieks var nonākt saskarē ar simptiem dažādu ķīmisku vielu
- Eiropas Savienībā **17 %** darbinieku apgalvo, ka rīkojas vai atrodas tiešā saskarē ar ķīmisku vielu maisījumiem vai vielām vismaz **25 %** no darba laika², bet **15 %** norāda, ka ieelpo dūmus, tvaikus (piemēram, metināšanas aerosolu vai izplūdes gāzes), pulverveida vielas vai putekļus (piemēram, koka putekļus vai minerālu putekļus)
- **Nepārtraukti** rodas jauni riski

1) Kopsavilkums — otrais Eiropas uzņēmumu apsekojums par jauniem un nākotnes riskiem (*ESENER-2*), *EU-OSHA*, 2015. gads, 5. lpp. Pieejams: <https://osha.europa.eu/lv/tools-and-publications/publications/reports/esener-ii-summary.pdf/view>

2) Sestais Eiropas darba apstākļu apsekojums — pārskata ziņojums, *Eurofound*, 2016. gads, 43. lpp. Pieejams: https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1634en1_0.pdf

Problēmas būtība

- **Daudzi darbinieki darbavietās Eiropā ir pakļauti bīstamu vielu iedarbībai, bet nav informēti par šo darba vides risku**
- **Bīstamas vielas var radīt:**
 - gan īstermiņa un ilgtermiņa iedarbība, gan ilgstoša uzkrāšanās organismā
 - akūtas un hroniskas veselības problēmas, piemēram, ādas kairinājumu, elpošanas orgānu slimības un vēzi;
 - drošības riskus, piemēram, ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un nosmakšanas risku;
 - ievērojamas izmaksas uzņēmumiem saistībā ar veicamajiem pasākumiem un atbildību.

STOP princips

- Darba devējiem ir jānosaka efektīvi preventīvi darba aizsardzības pasākumi
- Darbavietās ir jāaizstāj bīstamu vielu un procesu izmantošana (piemēram, izstrādājot jaunus darba procesus)
- Ja aizstāšana nav iespējama, riski jāpārvalda, pamatojoties uz preventīvo pasākumu hierarhiju — STOP principu

Samainīšana (aizstāšana ar drošām vai mazāk kaitīgām alternatīvām)

Tehnoloģiski pasākumi (piemēram, slēgta sistēma, vietējā nosūces ventilācija)

Organizatoriski pasākumi (piemēram, iedarbībai pakļauto darbinieku skaita vai iedarbības laika samazināšana)

Personīgā aizsardzība (individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana)

Galvenie mērķi Latvijā

- Palielināt informētību par riskiem, ko rada bīstamas vielas darbavietā
- Veicināt preventīvu kultūru risku efektīvai izskaušanai un novēršanai
- Popularizēt labās prakses piemērus (labas prakses balvas konkurss, ekskursijas uz uzņēmumiem, semināri, konferences)

Nozīmīgākie datumi

- **Kampaņas sākums:**
2018. gada 25.aprīlis
- **Labas prakses balvu konkurss dalībvalstīs:**
2018. gads 7.septembris (ieteikšanās termiņš Latvijā)
- **Veselīgu darbavietu labas prakses apmaiņas pasākums – Eiropas līmeņa konkurss:**
2019. gada 2. ceturksnis
- **Eiropas darba aizsardzības nedēļas:**
2018. gada un 2019. gada oktobris
- **Veselīgu darbavietu kampaņas samits un Eiropas labas prakses balvu pasniegšanas ceremonija:**
2019. gada novembris

European Agency
for Safety and Health
at Work

Veselīgās darbavietās
**TURI GROŽOS BĪSTAMĀS
VIELAS, 2018–2019**

Meklēt

Izeja Latviešu

PAR TEMATU

RĪKI UN PUBLIKĀCIJAS

PIEDALIES PATS

KAMPAŅAS PARTNERI

PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU CENTRS

[Atpakaļ uz privāto zonu](#)

2018.–2019. gada kampaņa
“Veselīgās darbavietās turi
grožos bīstamās vielas”

Drošība un veselība darbā skar
ikvienu no mums. Ieguvums jums.
Ieguvums jūsu uzņēmumam.

[> Uzziniet vairāk](#)

Sākums » Napo filmas » Filmas » Napo in... dust at work

Napo in... dust at work

Back to Filmas ⬅️

Kampaņas atklāšana Latvijā – 27. aprīlī ar žurnālistu vizīti AS «Grindeks»

Kampaņas atklāšana Latvijā – 27. aprīlī ar žurnālistu vizīti AS «Grindeks»

2018. – 2019. gada kampaņas «Turi grožos bīstamās vielas»

KONFERENCE

27. aprīlis

